

Afmægtighedens fortabelse eller livsmod på trods!

ved sognepræst Finn Ryneld

I det Herrens år 1507 sad en 24 årig ung mand på sit lille kammer i augustinerklosteret i byen Erfurt i det nu tidligere Østtyskland. Han var på sammenbruddets rand. Frygt og angst martrede ham dag og nat, og han anede ikke sit levende råd. Hverken bodshandlinger, flittig bøn eller samtaler med den stedlige skriftefader formåede at skænke ham fred i sindet. "Der var ej vej til salighed", som han siden skrev det i en salme, som skildrer denne tilstand. Forude ventede kun dom og fortabelse, mente han. Havde det været i dag, var han sandsynligvis blevet tilbudt psykologhjælp eller anden behandling for at fjerne angsten. Men den slags var ikke opfundet i 1500-tallet, og heldigvis kunne man fristes til at mene. I så fald havde meget ihvertfald set helt anderledes ud i vores del af verden. For den unge mand var Martin Luther.

Den katolske kirkes krav om bestandig at gøre sig fortjent til Guds nåde havde ført ham ud i et ekstremt forsøg på at leve fuldkomment i overensstemmelse med Guds ord. Men kun for at opleve, at jo mere han bestræbte sig på at leve helligt og fromt, desto mere tvivlede han på, at det var nok. Jo mere han forsøgte at nærme sig Gud, desto større følte afstanden. Selv den mindste forsyndelse mod klosterlivets strenge leveregler blev for ham anledning til at frygte for Guds vrede og den evige fortabelse. Alt i alt en umådelig trist historie, som dog næppe var helt enestående for sin tid. Og vi havde formodentlig intet kendt til den, hvis ikke den havde været baggrunden for store omvæltninger.

Men intense studier i Bibelen førte Luther frem til den erkendelse, at kirken tog fejl: Intet menneske kan selv gøre sig fortjent til Guds kærlighed, og hverken kirken eller nogen anden jordisk instans har myndighed til at lukke noget menneske ude fra Guds nåde eller opstille betingelser for adgangen til hans kærlighed. Det eneste, som tæller er troen, og den kan alene Gud dømme om. Har man troen, så har man også visheden om Guds nåde. Denne erkendelse blev en stor befrielse og det afgørende vendepunkt for Luther. Fra da af var evangeliet ikke længere en kilde til frygt men derimod et ord til trøst og opbyggelse. Det var i sandhed blevet et glædeligt budskab, hvad ordet evangelium jo også betyder direkte oversat. Og ud af den erkendelse voksede den kirke, vi kender som vores.

Nu er der nok ikke mange i dag, som kan sætte sig ind i eller forstå den frygt og angst, Luther måtte gennemleve. Vi har i det hele taget vanskeligt ved at anerkende eksistensen af en instans, som står over os. Vi afgør selv, hvad der er rigtigt og forkert for os. Ingen skal komme og fortælle os noget. Men netop fordi vi indtager den holdning, kender vi også følgerne. Vi véd, hvordan det føles at være overladt til sig selv og være alene med alle sine sorger og bekymringer - hvordan det er at føle sig udenfor kærligheden og nåden. At være fortabt slet og ret, for nu at bruge et godt gammelt udtryk. På nøjagtig samme måde som Luther oplevede det i sin tid. Netop ensomheden samt oplevelsen af at stå alene og afmægtig i forhold til alle verdens fortrædeligheder er et udbredt problem i vor tid. Men når vi lever uden tro på hverken Gud eller Fanden, så er vi alene med ansvaret. Så gives der ingen trøst og ingen tilgivelse. Og det er mere end et menneske kan klare.

Men i dåben har vi løftet om vore synders forladelse og evigt liv. I troen på det ord kan vi

finde hjælp og trøst, når verden går os imod, og livet bliver tungt at bære. For da er vi ikke længere alene. Det evige liv er: Altid at leve i vished om Guds betingelsesløse kærlighed og nærvær. Også når døden har taget os bort fra den verden, vi kender. Og det er kun os selv, der lukker os ude fra det liv. End ikke Jesu lidelse og død kunne få Gud på andre tanker end at være barmhjertig og kærlig. Det er netop derfor, han har samme forventning til os. I Vorherres navn og ved hans ord er der tilgivelse og nyt livsmod for alle, som tror. Derfor skal vi utrætteligt bære budskabet om ham videre, og forkynde det, som det er blevet forkyndt for os.